

ZGODNJA DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 10. listopada 1882.

List 45.

Monsignoru prečastitemu gospodu

SVITOSLAVU JERANU,

neutrudljivemu vredniku „Zgodnje Danice“, novoizvoljenemu kanoniku stolnice svetega Nikolaja v Ljubljani.

V eerōni radosti donijo večila,
Čuje vsestranekih izraz se želja, —
Vernega naroda to so čutila:
Svitoslav! Tebi častitka velja.

Trikrat deset let in eadem Te kiti
Velečastiti duhovski že stan,
Danec pozdravija Te zbor prečastiti
Korareki, ker si za uda mu ubran.

Svojih verstnikov si vedno bli dika,
Delal goreče si zmira za Bogā,
Naroda svojega sreča, cilka
Bila Ti vroča je želja eerōa.

Božja ljubezen eerōe Ti je grela;
Da bi pridobil vse duše Bogā,
Nico strašila naj težja Te dela,
Če si le upal na večnost eadā.

Serce preblago vse svet Ti obega;
Šel si učit celo Kamovi rod,
V raznih mjejonih ljud grečnega zlega
Rešit si hitel s podpero povedi.

Svoje zaklade odperla Medrca,
Peenštvo milo Ti dar je krasan,
Tujih jezikov Ti laet je množica,
Razna narečja, ki je ima Slovan.

Lira je Tvoja premilo donela,
Ko si Mariji čast opeval lepō;
Dokler slovenska se peem te pesi,
Tvojih naš narod posabil ne bo.

Šmarnice Tvoje glasno govorijo,
Kak si za slavo Marijino vnet,
Vnemo snako pa v eerōih budijo
Vernih Slovanov čisto že let.

„Zgodnja Danica“ je Tvoja pregnala
Dokaj se teme duha in eerōa,
Narodu našemu luč je vžigala
Prave prave, ki vera jo dā.

Vneti prijatelj si ljudi mladini;
Kak si čestoveko skrbel za njo,
Vedel bodi domabi že stini,
Ko boš polival se v grobu slečtō.

Tvojih uslug vseh mogōbe ni šteta,
V knjigi življenja zapisane so;
Kadar pa dan Ti plačila priversti,
Veaka Ti veno pokazala bo.

Zivio Svitoslav! klibamo glasno,
Sreče čisto in vepaha povedi!
Onkraj v plačilo pa s kretno prekresno
Tebe pravični naj plača Gospō!

Daničarji.

Izgleđi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersćanstva. III.

3. Sv. Stanislav Kostka.

(Konec.)

g) Bratovska ljubezen unstran groba.

Poglejmo še, kaj je postal Pavel, preganjavec svetega brata.

Ker je Stanislav na zemlji tako zelo ljubil svojega brata, je bilo pričakovati, da se bo v nebesih še pomnožila njegova bratovska ljubezen in da bo še gorečnije zanj Boga prosil. Res se je zgodilo tako. Stanislav je sprosil bratu in odgojiteiju milost pravega odkritoserčnega poboljšanja.

Pavel je še doživel, da je bil njegov mlajši brat med zveličane prištet, in bil je pričujoč, ko je sv. Cerkve tako slovesno in veličastno obhajala obletnico svetnikove smerti. Pavel je ogledoval bratovo podobo, ki je bila na oltarjih izpostavljena v očitno počestjevanje; videl je okrog nje sreberna in zlata darila, ki so jih prinašali ljudje v zahvalo za milost, ktere jim je on sprosil, in v spričevanje čudežev, ki so se po njem godili; videl dolge procesije, ki so na glas častile brata.

Še prav dve leti niste minuli od takrat, ko je Pavel na Dunaji zadnjikrat tako neusmiljeno ravnal z bratom, in že je dobil v roke življenje sv. Stanislava, ki sta ga popisala v dveh jezikih dva odlična moža. Večkrat je našel svoje lastno ime, in sam o sebi je bral, kako je naj več pripomogel poveličevati krono svetnikovo. Čem bolj je spoznal svetost svojega brata, tem bolj je čutil in obžaloval svoje krivično obnašanje do njega.

Kadar je slišal ime svojega brata, so mu prišle solze v oči. Če ga je kdo blagrovat rekoč, da je srečniji kot vsi Poljaki, ker ima svetnika za brata, ali pa mu omenil, kako s častjo in zavidnostjo nanj kažejo, se je sramoval samega sebe, čutil veliko žalost in videlo se mu je, kako zelo ga tako govorjenje žalosti.

Od tod je tudi prišlo, da ni mogel govoriti in pričati, ko so ga prosili, naj kaj pripoveduje iz bratovega življenja; jokanje in ihtenje mu je zadušilo besedo. Tudi naj zaupljivišemu prijatelju ni mogel praviti; ampak, ko ga je vprašal, je oči proti nebu obrnil, roke sklenil in izdihnil: „Oh! naj ta blaga duša prosí za nas!“ Ob drugi priliki, ko so ga očetje iz Jezusove družbe prosili, naj jim kaj pove o življenji in čednostih svojega brata, je skušal na kaj drugega obrniti rekoč: „Zakaj pa pozabite drugih svetnikov?“ In povzdignil je proti nebu oči, ki so se mu hipoma s solzami napolnile, sklenil roke in rekel: „O svetnik, prosí za me!“

Ni le z besedo spoznal, ampak tudi v sercu je čutil, da ni vreden takega brata. Od svojega spokorjenja do smerti je vedno prosil Boga in svojega brata v nebesih za odpušanje, ker ga je tolikrat tako neusmiljeno žalil. In zadnje solze, ki jih je točil na smertni pestelji, bile so solze kesanja, ker se je bil pregrešil z žaljenjem, tepenjem in teptanjem zoper nedolžnega brata.

Pa s skesanimi solzami ni čakal do zadnjega trenutka, temuč vedno se je ostro pokoril in v molitvi in čednostih si je prizadeval posnemati svojega blaženega brata. O tem bi imel še več pisati, pa omenim naj le enega prigodka, ki bi bil nam za zmiraj skrit ostal, ko bi ga ne bila tako rekoč božja previdnost odkrila.

Na popotovanju je l. 1603 neki večer prenočil v hiši imenitne družine Loczka-ve. Po večerji gre v sobo, ki je bila zanj lepo pripravljena. V tej sobi je že ležal

domač otrok, Stanislav Loczka; pa tako, da ga Pavel ni zapazil. Mislé, da je sam, dolgo dolgo časa moli, in preden gre v posteljo, se ostro biča in pokori samega sebe. Med tem pa se joka in govori besede, ki si jih je zbudeni deček zapomnil in potlej pričal: „Oh, sveti brat, prosí za me grešnika! Sveti brat, odpusti mi, ki sem te preganjal in tolikrat tepel!“ — Otrok, ves preplašen, zjutraj vpraša Pavlovega služabnika, ali je morebiti ta mož brata umoril, ker se tako pokorí in zdihuje za bratom. Pa kmali zvé, da je bil njegov brat svet mladeneč, ki je v Rimu umerl v družbi Jezusovi, da čudeže dela; Pavel pa je bil do njega zelo neprijazen, zato mu je zdaj tako žal.

Slednjič je Pavel vse svoje obilno premoženje razdal ubogim in za druge bogoljubne namene in je prosil, že 60 let star, da bi ga sprejeli v Jezusovo družbo. Že je dobil dovoljenje; pa Bog mu pošlje smert ravno tisti dan (13. nov.), ki so ga papež Klemen X odločili za praznik sv. Stanislava.

Tù imate zopet dva prelepa izgleda: eden vam kaže pot nedolžnosti, eden pot pokore. Serčno želim, da si izvolite prvo, da vam ne bo treba po drugi britkih solz kesanja pretakati.

Nasa prjazna in tolažljiva zveza z ranjenci.

Bilo je vsih Svetnikov dan tako, kakor bi hotla Ljubljana vse cvetje in lepotiče, kar ga ima, k sv. Krištofu na pokopališe spraviti, pa tudi tista dva dni tako, kakor bi hotli vsi Ljubljančani k svojim ranjencim se preseliti, saj za nekaj časa. Upajmo, da niso nosili le samo naravnega in umetnega cvetja, temuč da so svojim nepozabljivim ranjencim nanosili tudi veliko duhovnega cvetja, jim darovali veliko zlata, to je, obilno molitve, veliko milošnje, ss. maš in drugih dobrih del. Sej so ljudje umni in menda naj veči del vétni, ter dobro vedó, s čim so zmožni svojim ljubim umerlim v resnici pomagati in postreči. Lepo je, ko na grobu lučice goré; še vse lepše in zlasti koristnije je, ako na grobu svojci klešé in za dušo ranjcega ali ranjce bogoljubno molijo. Vedó tudi vsi umni, kako silno slab je človek in da z najboljši voljo lahko še z mnogimi pomanjkljeji gre v večnost ter ima tamkaj še veliko popravljati, kar je tukaj zamudil, veliko očiševati se madežev, ki se jih tukaj ni čisto znebil.

Bažena Katarina Emerih pravi: „Oh! te uboge duše imajo tako veliko terpeti zaradi svoje lenobe, zaradi zložne pobožnosti, zaradi pomanjkanja gorečnosti za Boga in zveličanje bližnjega. Kako se jim bo pomagalo, če ne z zadostivno ljubeznijo, katera zanje daruje tiste djanja čednosti, ktere so same na zemlji zanemarjale! — In kako silno po tem hrepené! — Same si ne morejo pomagati; vedó pa, da nobena dobra misel, nobeno resno vošilo, katero kak živ človek zanje ima, ni brez moči. In vender kako malo se jih meni zanje! Ako kdo zanje moli, zanje kaj terpi, milošnjo zanje podeli, jim precej v trenutku to pride v korist. Mašnik, kateri brevir zvestó in zbrano moli z namenom, da bi s tem popravil zamude, za ktere se imajo uboge duše še pokoriti, je zmožen neverjetno veliko tolažilo jim pripraviti. In glej, moč mašnikovega blagoslova predere doli do vic in kakor nebeška rōsa hladí duše, kterim se pošlje s terdno vero. — Tako so potem vesele, tako srečne, kakor žeje omagujoč, kadar se mu podá požirek hladne vode. — Kdor bi vse to mogel tako viditi kakor jaz, bi gotovo na móč pomagal.“

Zdaj pa nekoliko nauka o vicah. Nauk o vicah je čez vse priméren zahtevam človeškega zdravega uma,

in ravno tako priméren naj bolj blagim čutilom človeškega serca. Z drugimi besedami: Ne le da vera uči, da so vice, temuč tudi zdravi um in zdravo serce zahteva, da vice morajo biti. Ako namreč pomislimo, kako slab je človek, kaj je vendar zmožno nas tolažiti o smerti naših ljubih staršev, sorodnikov, prijatlov itd. zastran njih prihodnosti na unem svetu, ako bi ne bilo še tamkaj kraja, kjer zamorejo še kaj poravnati, se kaj očistiti in zlepšati taki, ki so umerli v milosti Božji, pa vendar niso bili še popolnoma, niso šli brez pomanjkljivosti in do čistega spokorjeni s tega sveta. Kar um in sercé želi, to sv. pismo in besedno izročilo uči. Že Siracid in stari Tobija govorita o vicah kakor o sploh znani reči. „Dobrota je vsim živim prijetna, pa tudi mertvemu je ne odreci“, pravi modri Sirah (7, 37). In kakor se bere v Makabejskih buhvah (12, 46), oni mertvi, ki so še z grehi obloženi, zamorejo pa z molitvijo, milošnjo in darovi biti od njih rešeni. Sv. evangelij pa pravi: „Kdor govori zoper sv. Duha, mu ne bo odpušeno ne na tem, ne na unem svetu“ (Mat. 12, 32), in s tem kaže, da se še na unem svetu grehi odpušajo; to pa zadene le odpusenje odpustljivih ali malih grehov, ker spreobrnjenje od smertnih grehov po smerti ni več mogoče. Razun nebes, v ktere ne gre nič nečistega, in razun pekla, čigar prebivalci so poboljšanja nezmožni, mora toraj biti še drugi kraj, v katerem se godi omenjeno očiševanje in odpusovanje, in ta kraj so ravno vice. Jezus uči naravnost, da je ječa, iz ktere ni rešenja, dokler ni plačan poslednji vinar (Mat. 5, 26). Ravno to uči sv. Pavel, cerkveni očetje in sploh sv. Cerkev od začetka, to dokazuje in skazuje vsak katekizem; zato bi bilo odveč se pri tem muditi.

Bodi pristavljeno še to, da cerkveni zbori in cerkveni učeniki imajo vedno in nepreklicljivo enak nauk o vicah. Posnetek je ta le: Ako verniki kakor pravi spokorniki umerjé v milosti božji še predno so z vrednim sadom pokore zadostili za to, kar so grešnega storili ali kar so dolžnega opustili: se njih duše po ločenju s tega sveta s kaznimi v vicah očišujejo; in v polajševanje teh kazni jim pomagajo priprošnje živih vernikov, namreč daritve sv. maše, molitve, milošnje in druge bogoljubne dela, ki jih opravljajo zanje po vravnavi sv. Cerkve.

Ako pa imamo božje razodenje, da so vice, vendar nam Bog ni naznanil načina in potov, kako vse se duše očišujejo. Gotovo je, da terpé čisto po svojem zasluženi in po meri svojega zadolženja in opušnja dolžnih dél; gotovo tudi, da je terpljenje hudo, kar se nam pojasnuje že iz tega, ker pravični Bog tudi že na tem svetu za grehe ljudi prav hudo tpeje in strahuje. Svetniki in učeniki tudi res prav ostro pišejo o terpljenju v vicah, da je celo podobno mukam peklenkim, ali tudi ravno tako, samo, da ne terpi vekomaj itd. Tudi pripovedujejo marsiktere dogodbe, da se mnoge duše očišujejo dolge in dolge leta, predno so zmožne nebeškega veselja, v ktero nič nečistega ne more, gledanja neskončno lepega Božjega obličja.

Deržavna cerkev in verske ločine na Ruskem.

(P. Hrisogon M. priravnal po „K. L.“)

(Konec.)

Prihodnost ruske deržavne cerkve je očitno v nevarnosti po teh ločinah, kedar bi se spremenil vladarski sistem. Mnogi so te ločine zaznamenjali prav nevarno tudi za deržavo. Obrist Pestel, glava dekabristov, štel je l. 1825 prav na te ločine, in upal je vspeti, če bodo

za njega. Tudi P. Gagorin je bil te misli: da te ločine so pripravno polje skrivnim društvom in treba je le odvažno-zmožne osebe, pa se bodo zverševala strašna žuganja ločincev. V resnici se ne dá tajiti, da pravo ljudstvo je na Ruskem zašlo v ločine pod „nemškim pritiškom petrograjskega sistema“. Bakunin, znani komunist ruski, razjasnil je to v svoji poslanici l. 1862. tako-le:

„Prav tisti čas, ko se je veliki narod ruski pokoroval carju, boril se je proti dušmanom ruskim; branil je in varoval svojo vero, svojo samostalnost. S tem je dal na znanje, da tudi njegova pokornost in poterpežljivost ima meje, da zna svoja prepričanja braniti, in da mu carska volja ni postava. Ves ta boj je v besedi „razkol“. V začetku je ta beseda znamenovala protest proti temu, da bi zmešali deržavo in cerkev, da bi bil glava eni in drugi car. Pozneje imela je ta beseda političen in društven pomen. Ž njo se je Ruska razpolovičila v službeno in narodno. Zastonj se vsi carji boré proti tej besedi. Čem bolj pa jo preganjajo, tem več je razkolnikov. Sam car Nikolaj I proti nji, kakor je sam obstal, nič ni opravil.

V razkolu, t. j. v ločinstvu, deduje Rus od Petra I svojo narodno Rusko. V razkolu se nahajajo mučeniki, velikani, najmilejše misli in nade. Razkol se bo vzdignil v imenu svobode, da bo rešil Rusko. „Časi se bodo spolnili“, kakor pravijo razkolniki.

Čisto naravno je, da se tudi zdaj mnogo piše o razkolu, in pa o tem, ali je nevaren. V vojski ga je veliko število. Ker po svojih ločinah razno čutijo, mora se ž njimi razno ravnati; in to je težavno. Sicer pa časniki zaterjujejo, da prav razkolniki so najbolji domoljubi, da so zlasti l. 1863 v Poljski se skazali, da so prejšnjega leta oni naj boljše bolnišnico povzdignili v Srbiji, in da v različne namere radi dajo denarne zneske.

Djanja dokazujejo to, da ruski razkolniki, kakor tudi nihilisti, spadajo med narodno ruske divjavce proti Poljakom, in da jih je šteti v demokratično-panslavišično stranko. Da pa niso tako nedolžni, kaže zadostno to, da so vse vstaje pretečenega veka, Pugačevi in kosaški panti, izvirali med njimi. Ruski in poljski emigranti (izselci) se pač zastonj niso trudili ž njimi.

Po nekem čudnem načinu je poljska vstaja l. 1863 premenila vse strankarske razmere v Ruski, pa tudi one razkolnikov. Rekli smo, da staroverci so imeli svojega metropolita v Beli kernici. Londonska emigracija mislila je staroverce pridobiti za-se. Ruski dvor se je obernal do avstrijskega, naj ostro pazi na Belo Kernico. To bi bilo moralo razserditi staroverce proti carju Aleksandru II. Poljaki so se zastonj ukvarjali ž njimi. Poljska vstaja in pa gerški fanatizem proti katoličanom je storil to: „da so staroverci prisegli ruskemu carju zvestobo“. Ostali so pri tem.

Vladi ruski je bilo to prijetno slišati, kar je pa delala in storila za staroverce, zgodilo se je vse natihoma. Gosposkam je bilo zapovedano, naj jih pri miru pusté, in da njih otroci smejo obiskovati deržavna učilišča.

Razkol na Ruskem, ki je tako velik, je znan komaj po imenu. Toda on že po tem slabem in poveršnem opisu daje žalostno podobo o deržavni cerkvi ruski in o društvenih razmerah v Ruski. Nedavno umerli deržavnik francoski, Thiers, zapustil je v svoji oporoki sledečo znamenito izreko: „da so verska prepričanja podlaga vsakemu organiziranemu društvu“. Ali takih, pravih, javnih verskih prepričanj rusko družbinstvo nima, niti umniki, kaj še le drugi ruski svet. Takošen obris „deržavne ruske vere“ so prinesli tudi „Hist. pol. Blätter“. Znamenit je gotovo, in dobrega premisleka mu ni odreci. Recimo: ako so verske razmere res take

(in kako bi ne bile), to bo Ruska le takrat terpežno prerodila vshod, in sama sebi uterdila stalo, kadar jo vsemogočna previdnost zaverne v staro naročje prave (katoliške) cerkve.

Bonaparte, največi genij 18. stoletja, ki je prevratnega leva oberzdal, je po bitvi pri Marengu djal milanski duhovščini, ki se mu je predstavila kot prvemu konzulu: Imam vas ko služabnike vere, ki je tudi moja, za svoje drage prijatelje; rečem vam, da vsacega, ki se bo prederznil naši skupni veri naj manjše zasramovanje, ali vašim osebam naj manjše razžaljenje prizadeti, bom imel za kalivca javnega miru, in kot tacega bom z naj teršimi in izglednimi kaznimi pokoril, in če treba, tudi s smertno kaznijo. Novejši filozofi so se na vso moč trudili Francosko pregovoriti, da katoliška vera je naj nespravljiviša sovražnica demokratičnega sistema, vsake republikanske vlade: od tod je prihajalo tisto grozno preganjanje, katero je francoska republika razpregla zoper vero in njene služabnike, od tod so one gnjusobe, katerim je bilo francosko ljudstvo izdano. Tudi jaz sem filozof, a čutim, da v nobeni državi, bodi kakoršna koli, človek ne more biti kreposten in pravičen, ako ne vé, od kodi izbaja in kam gre. Pamet sama nam o tem ne more prižgati luči; brez vere živi človek zmeraj v temi, in katoliška je edina, ki človeku gotovo in neprevarljivo pojasnuje njegov začetek in njegov konec. Katoliška vera je v mojih očeh misterij (skrivnost) družbinskega reda; ona privezuje na nebesa ono idejo enakosti, ki ubogemu brani bogatina klati. Nikdar še niso obstajale republike, demokracije, in nobena država brez vere, brez bogočastja, brez duhovnov. Celó grozni Robespierre je rekel: „Kdor najviše bitje iz serca ljudi pregnati skuša, je nakazen ali nespameti ali pa hudobije“.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Škofje Loke, 6. nov. († P. Sigismund.) Danes je blago dušo izdihnil č. P. Sigismund Bohinec, bivši tukajšni kapucinski gvardijan, 58 lét star. Ranjki je štiri leta strahovito terpel; protin ga je prečudno skerčil; bil je res pravi mučenec. Pri vsih svojih bolečinah je bil vedno vdan v božjo voljo in je dajal vsim izgled velike poterpežljivosti. Nič manj nismo občudovali stanovitosti in poterpežljivosti njegovega strežnika, brata Agrikola, res pravega bisera kapucinskega reda.

P. Sigismund je bil doma iz Mengša; bil je povsod jako priljubljena oseba; služboval je v Gorici, Celji, Kerškem in v Loki. Ves vnet za dušni blagor ljudi, je posebno tudi skerbel za lepoto kapucinskih cerkev; kjer je bil gvardijan, povsod je kaj novega napravil. Mariiborski knezoškof so ga o času njegovega bivanja v Celji visoko cenili in ga imenovali duhovnega svétnika. Bodi vaim znancem gorko v molitev priporočen.

S Podgrada. (Cerkvene naprave. Nove orglje in slovesnost.) 22. nedeljo po Binkoštih, t. j. 29. vinotoka t. l., obhajali smo tukaj lepo slovesnost, h kateri je kljub slabemu vremenu prišlo mnogo ljudi tudi iz sosednjih župnij. Podgrad, ali po razvalini: Mehovo, je župnija pod Gorjanci in zeló obiskovana božja pot Matere Božje dobrega sveta, kjer je podoba iz kapelice nekdanjega grada Mehóvskega, pa zdaj v stranski kapeli sv. Frančiška Ksav. Cerkveno žegnanje se obhaja v praznik presv. Trojice, in se zbere na tisoče ljudi iz bližnjih in daljnih krajev, da se mora tudi zunaj cerkve služba božja opravljati. Leta 1873 se je napravila blizo Vinevasi tudi kapelica „Marija-Pomagaj“, katera se zeló obiskuje in o poletnem času ga skoraj ni dné, da bi

ondi ne bilo romarjev; ta se je l. 1880 olepšala z zvonikom in dobila je 2 zvonova. — Župnija je majhna, šteje v 7 vaséh le 1050 duš, ljudje so tu pod Gorjanci ubogi; vendar pa vneti za lepoto hiše Božje, ter so v malo letih veliko napravili, tako n. pr. se je l. 1858 zidala lepa in pripravna župnijska hiša z vsem drugim poslopjem; l. 1874 zvonik novo prekril; istega leta se je predelal stari farovž v šolo; župnijska cerkev je lepo okinčana in z vsem dobro preskerbljena; kazile so jo le slabe, stare orglje.

Vsi župljani so spoznali potrebo novih orgelj, in da bi si jih mogli omisliti, skladali smo že 3 leta doneske brez vradnijske pomoči; vendar pa manjka še precejšne svote, da se vse poravná in poplača. Kor je bil za nove orglje prenizek in preozek, treba je bilo tedaj starega podreti in novega zidati. Ali pri tem bi bilo pa zopet pod korom prenizko, zato smo vso cerkev od prezbiterija za 80 centm. okopali in ponižali, pri tem pa se zopet pokaže, da severo-vzhodna stran nima temeljna in ni bilo čuda, da je bila stena zeló počena; toraj smo je morali za 1½ metra podzidati. Vrata v cerkev so bile poprej majhne, da se je količkaj veči človek moral pripogniti; odstranili smo tudi te, napravili nove bangarje in lepe velike dvestranske vrata, na katerih so lepo vrezane podobe: Jezusovega in Marijnega imena, znamenja Kristusovega terpljenja, in vera, upanje in ljubezen. Popravila in obnovila se je tudi ura v zvoniku. Vse to je dalo obilno dela in stroškov, vendar pa smo z Božjo pomočjo sklenili si napraviti še poslednji kinč v cerkvi, namreč nove orglje. Lansko leto smo se pogodili z gg. Ignacijem Zupan-om in sinovi iz Kroke, da nam napravijo nove orglje z 9 spremeni, in te so bile do 28. vinotoka t. l. postavljene. Mil. gosp. prošt iz Rudolfovega P. Urh so blagovoljno obljubili, da pridejo nam orglje 29. vinotoka blagosloviti; toda zboleli so zadnje dni, in zato so opravilo prevzeli preč. gosp. kanonik R. Frank. Cerkev in župnijska hiša je bila okinčana z venci, mlaji in zastavami, zvonenje in strel je naznanjal okolici, da se ima tû posebna slovesnost obhajati. Ob desetih stopijo preč. g. kanonik na leco ter v lepem in čverstem govoru razlagajo poslušavcem pomen novih orgelj, da bodo namreč glasile se: Bogu v čast in v poslušavcih budile pobožnega duha. Potem je bilo slovesno blagoslovljenje orgelj, nato velika sv. maša z leviti. Orgljali so preč. g. gimnazijski katehet P. Hugolin in peli s čast. P. Otokarjem ter dvema družima gg. pevcema iz Rudolfovega prav izverstno; ljudje so bili kar osupnjeni tacega orgljanja in petja. Orglje so prav lepe in okusne po zunanjem, glas poln in čist, mehanika mojstersko izveršena. Nova iznajdba orgelj na stožke dela gg. Zupanom vso čast, ker so oni prvi se poprijeli te nove iznajdbe, ktera se neki tudi sicer dobro ponaša; zato jim je tudi izvedenec v tej stroki, čast. P. Hugolin Sattner, to očitno pripoznal in vso hvalo dal. Vsi pričujoči gg. so nove orglje pohvalili, župljani so zeló zadovoljni; zato gg. cerkvenim predstojnikom blagovoljno priporočamo gg. Zupane, ki so dobri in pošteni delavci, ne predragi.

Vsem častitim gospodom, ki so kakor si bodi k slovesnosti pripomogli, pa izrekamo naj toplejšo zahvalo.
J. V.

V Gradcu, 2. novembra 1882. Ne bode mi ravno lahko biti mož beseda, zakaj da ne, si lahko mislite; ali še teže bi mi bilo ne izpolniti Vam želje. — S posebnostmi ne morem postreči, saj se tukajšnje življenje poteka mirno, še bolj mirno, kakor mimo tekoča Mura po svoji gladki strugi. Zadnje dni je bila hudo narasla, in ko sem bral žalostna poročila iz Tirolskega in Solno-graškega, ter gledal v razburjene valove te urne Šta-

jarke, ni mi bilo verjetno pri sercu. Pa posebno se za to nismo menili in raje zahajali zadnje dni v tukajšno frančiškansko cerkev sv. Device v nebo vzete, kjer je bila slovesna tridnevnik v spomin sv. Frančiška. Ker bi tukajšnji oo. frančiškani bili radi popravili svojo cerkev in postavili nov oltar pred tridnevniko, so prosili v Rimu, naj bi se jim dovolilo za nekaj časa odložiti jo. Dobili so dovoljenje, toda: „ako se obhaja vsaj še v mesecu oktobru“. 28. okt. tedaj so mil. kn. škof najprej posvetili veliki novi oltar. Tujec rad gre v cerkev ne samo molit, ampak tudi gledat si v spodbudo nenavadno slovesnost. In kakor sem bil sam ginjen, tako tudi Vam ne morem zamolčati, kaj me je precej v začetku posebno ginilo: sprejemanje vikšega pastirja pred cerkvijo in slovesni vhod v cerkev. Zraven duhovščine sprejeli so kn. škofa tudi lepo oblečeni posvetni možje z gorečimi svečami in cela versta belo oblečenih, ovenčanih in z gosto tančico zagernjenih deklic in devic. Vsaka je imela v roci svetilnico z gorečo svečo, tako da so bile popolnoma take, kakor sem videl včasih naslikane evangeljske pametne device, ki čakajo ženina s prižganimi svetilnicami. Prav milo se mi je storilo, ko se je začela truma gibati in so mi prišle na misel besede: Ecce sponsus venit, exite obviam ei! (Lejte, ženin prihaja, pojdite mu naproti.) In kot pametne device so spremile tudi višega pastirja pred novi altar. Po navadnih obredih je bila slovesna sv. maša. Novi altar je zelo lep, okusen in umeten. Popisovati ga Vam ne morem, gotovo ne bode „Kirchenschmuck“ molčal o njem, opomnim pa, da je večinoma domače delo, t. j. izdelali so, kar je lesenega, fratri — sebi v čast in slavo božjo. Gledavec je bilo celi dan dovolj v cerkvi. Popoldne ob 5. se je pa začela tridnevnik, gotovo zelo podobna oni, ki ste jo obhajali v Ljubljani. Vsaki dan, t. j. v nedeljo, ponedeljek in torek, ste bile dve pridigi, slovesna (pontifikalna) sv. maša in slovesne pete litanije Matere Božje. Predmet govorom je bilo življenje sv. Frančiška, govorniki pa, mislim, bili najboljši graški pridigarji — vabila dovolj za poslušalce „naše verste“. Posebno všeč so mi bile pete litanije, katere so peli na koru večglasno, krepko in postrežljivo, da bi jih bil poslušal v pozno noč. Tako jih nisem slišal še nikdar peti. V torek popoldne po pridigi so podelili mil. kn. škof papežev blagoslov, na to so bile litanije in za sklep „Te Deum“, ki ga je pela po znani melodiji vsa cerkev. Opazil sem tukaj, da ljudje bolj pogumno molijo in pojejo, kader je treba odgovarjati na glas. Prav bi bilo, da bi tudi pri nas po cerkvi bolj slišala se skupna molitev in tudi da bi ljudstvo bolj privadilo se peti skupno. Zmerno koralno petje bi se gotovo kmalo priljubilo, samo da bi gg. duhovni pastirji spodbujevali, naj le poje s pevci na kori vred.

Enakih cerkvenih slovesnosti smo imeli ta mesec precej, ker skoro po vseh cerkvah so kaj popravljali in na to slovesno zopet pričeli božjo službo. Včeraj sem imel priliko ogledati si vsaj eno pokopališče. Povsod obilo lišpa — čudna prikazen v sedanjem materijališkem času. Ako po smerti ni nič — kakor brezverci kvasijo — in postane telo zemlja in se ne bode nikdar oživelo: čemu toliko brigati se za pokopališča. Pa spomnimo se, da duh priča sam o sebi, ako se tudi hoče zatajiti; „testimonium animae.“ Kar celi vozovi *) so vozili včeraj in predvčeranjim vence na grobove, lepo vreme je zvalo neštevilno ljudstvo na to mesto mertvih.

Ker tudi tukaj zidajo cerkev presv. Jezusovega Serca, se nisem mogel premagati, da bi je ne šel gledat in primerjat z ljubljansko. Pa videl sem, da nas Gradčani ne bodo prehiteli, ker zidovje se je vzdignilo ko-

maj kaka 2 sežnja s tál. Ko si jo bodem natančneje ogledal, bom lahko več poročal; dosedaj mi to ni bilo priložno.

Kako da je z onim zagrebškim „potresovalcem“ Falb-om, Vam je morebiti znano. Duhovnik — odpadnik, na tujem oženjen — se je hotel sedaj tukaj ustanoviti, tukaj, akoravno je tu pel svojo novo mašo. Pa gosposka se je ozerla nanj in njegov zakon bodo djali na paragrafe. — Mnogo dobrodelnih naprav je začelo olajševati revežem simske težave; reči se mora, da v tem oziru tukaj mnogo storé. — Kakor v Ljubljani je tudi tukaj družba in bratovščina, ki skerbi za lepa cerkvena oblačila. Videl sem dela gospej iz najviših stanov; vsako leto jih razstavijo, predno jih razdelijo ubožnim cerkvam. Ravno sedaj je tudi tukaj drugih razstav videti.

November nam je prinesel naj lepše vreme, ki si ga moremo želeti. Ker je hribec „grad“ v sredi mesta, se lahko oveselimo jesenske narave. Upam, da tudi pri Vas ni drugač. Serčno pozdravljam.

Strossmajerova nova stolnica v Djakovem.

Pred 32 leti 1. vinotoka je prevzvišeni škof Jožef Juraj Strossmajer ko bosensko-sriemski škof obhajal vhod v malo semeniško cerkev v Djakovem. Stara stolnica, posvečena sv. Petru, je bila od Turkov razdjana. Posvečena je zopet na čast sv. Petru, ter je previdnost Božja odmenila, da to, kar je sovražnik keršanstva z ognjem in mečem razdjalo pred 200 leti, je katoliški škof z nepremagljivim svojim duhom zopet postavil v sedanjem stoletju. Šteje se nova stolnica med naj lepše in naj slavnije na svetu, kakoršne potrebujejo včasih več stoletij, da so dodelane; premilgosp. škofu Strossmajeru je Vsegamogočni moč dodelil, da jo je sam doveršil, kakor je delo sam pričel pred 16 leti.

„Glasnik sv. Josipa“, ki to popisuje, pripoveduje, da cerkev je zidana iz opeke, v romanskem slogu, in ima veliko kupljo in dva zvonika. Po obsegu je obširniši od cerkve „sv. kralja“ v Zagrebu, če prav ima le ta prostora za 7 tisuč ljudi. V notranjem je prečudno lepo slikana; v vsem je taka lepa edinost in zložnost, da stermečega gledavca v resnici opanuje. Deljena je v tri ladije. Srednja ladija na oboku v prekrasnih slikah kaže najglavnije dogodbe iz starega zaveta: stvarjenje sveta, zgubo raja, vesoljni potop, darovanje Abrahamovo itd. Vse slike na desni strani, razun ene, je naredil Aleksander Seitz (Zajic), vse ob levi, razun ene, njegov sin Ljudevit. Ta rimska slikarja sta si s tem delom pridobila neugasljivo slavo. V stranskih kapelah so naslikane podobe novega zaveta: rojstvo Jezusovo, ena najlepših podob, obiskovanje M. D., Jezus v tempeljnu itd.

Čudovito lepi so tudi oltarji. Glavni oltar je postavljen po načinu kakor po bazilikah in težko mu je kateri enak, razun v baziliki sv. Petra v Rimu. Na štirih mornarskih pilih sloni nekaka kuplja, nad katero stoji kip sv. Petra, ki blagoslavlja ljudstvo, in pod kupljo je oltar. Tudi drugi oltarji so ozališani s čudo lepimi kiparijami, ki so izdelane po reškem kiparji Donegan u. Posvečeni so altarji: sv. Eliju, varhu Bosne, sv. Demetru, varhu škofije sriemske, ss. slov. apost. Cirilu in Metodu, Materi Božji, sv. Jožefu in sv. Janezu Nepomčanu. Leca ima izbuknjene dela že imenovanega Donegan-a. Velikaoska kuplja ima naslikane ključé sv. Petra, stol sv. Petra, križ in napis: „Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklenske vrata je ne bodo zmagale,“ — vse tako, kakor v cerkvi sv. Petra v Rimu.

*) Prav kakor tudi v Ljubljani.

Senjako-modruški škof Posilović je zverševal posvečevanje cerkve in oltarjev 1., 2. in 3. vinotoka. Slovesni vhod v novo cerkev je prevzviš. škof Strossmajer obhajal 1. vinotoka. Veličanstvo te slovesnosti se ne dá popisati. Okoli 300 duhovnov iz vseh hervaških škofij je bilo pričujočih, odlični domači in tuji gospodje, velikaši s Poljskega in brez števila ljudstva spremljanega s trojnato glasbo, med zvonjenjem, med bučanjem čudovitih orgelj, ki stanejo 30,000 gid., med streljanjem iz topov so srečnega dušnega pastirja peljali v preslavno cerkev, kjer je prvi pot opravil naj svetejši dar in besedo božjo oznanoval o edinosti katoliške cerkve na skali sv. Petra. Velikanska cerkev je bila vsa napolnjena. Bilo je nekaj salomonskega; slovesnost se je obhajala osem dni in osmi dan se je dokončala z zahvalnico „Tebe Boga hvalimo“ in s konečno pridigo škofovo.

Opomniti je tudi, da pod cerkvijo samo je tudi še podzemeljska cerkev (kripta), kakor je videti na Laškem pri prav mnogih imenitnih cerkvah; v nji je oltar, na katerem se bojo sveti obredi obhajali veliki teden. V tej podzemeljski cerkvi bodo počivali škofje po smerti, tudi Strossmajer si je že mesto odločil.

Papež Leon XIII. in cesar Frančišk Jožef sta s prelepimi pismi čestitala prevzvišenemu gosp. škofu, ki je prvi pot 4. vinot. v novi cerkvi preslavljal god visokega vladarja. Čez 300 telegramov od vseh strani je v teh prilikah dospelo slavnemu višemu pastirju, da molčimo o neštevilih družbah in vstavih in poslanstvih, ki so enako opravili svoje vošila. Tudi je sledil v škofovem dvoru tiste dni obed za obedom — eden sijajnejše od drugega. Škof sam pa je bil ves čas navdušen hvaležnosti do vsegamogočnega Boga, ker je srečno dokončal tako ogromno delo. Bog ga ohrani še mnogo mnogo lét, in daj mu doseči v tempeljnu jugoslovenskega naroda to, kar je dosegel s tem častitljivim tempeljnem, ki je sad njegovih skerbi in truda, pa tudi po naj večem njegove lastne darežljivosti.

Angelj in detek.

Prišel je rajski sèl prav zali
Tje k zibki žarkov ves obdán,
V nji luckal pa je deček mali,
Tik ljube mamice — bolán.

„O bratec, k večni luči dvigni
Z menoj se“, — angelj govori, —
„S te revne zemlje gori švigni,
Ker zemlja tebe vredna ni.

„Na nji cvetè ti le terpljenje,
Nje radost cló sercé teží;
Je tožen vrisk in veseljenje,
Le jók raduje se na nji.

„Skerbi je polna vsaka slavnost;
Ni solnčni dan tako veselí,
Da zagotovil bi naravnost:
Minil bom brez viharjev strél.

„Al' mar će tuga se vseliti
Na to obličjice čistó?
Grenkosti ihta ga zblediti,
Kaliti solza to okó?

„Ne! — Pojdi z mano v stanje solnčno,
Tam venéke boš zlate vil,
Boš gledal Jezuska, — neskončno
Boš srečen; tù bi solze lil.

Naj mama, serčno te ljubeča,
Nikar ne joka za teboj,
Pozdravi jo, povej da sreča...
Nebesa bodo délež tvoj.

„Naj ona žalost vso odbije, —
Ti si za angeljčka odbran.
Sej, kdor umrè brez hudobije,
Je smert njegov naj lepši dan!“

K prestolu svete se Trojice
Povzdigne z dečkom sèl blišeč;
Se materi vlijó solzice;
Za dečka pa solzá ni več.

Radoslav.

Razgled po svetu.

Nemško. Nemški gospodje liberalci, ki so bili pred volitvami kaj glasni s svojo prihodnjo zmago, so zdaj pobiti, bolj tibi in klaverni, ker hudo jih skelé njih zgube. Poprej kajfani in sumničeni konservativci pa so se zelo ojačili. Vseh pruskih zborničarjev je 433, absolutna večina 217. Središe in konservativci skupaj imajo 236 glasov, s Poljci vred 254; zedinjeni razni liberalci pa le 127 ali k večjemu 130 glasov. O kaki liberalni večini tedaj v novi zbornici ne bo govora, ako bodo konservativci stanovitni. „Missionsblatt“ toraj Boga hvali in se nadja, da je od nove zbornice vendar še kaj dobrega upati, in Prusija bode rešena „liberalnega gospodarstva“. In to je zopet dokaz, da: „Človek obrača, Bog oberne. Le serčno! Nikoli ne smemo boječi biti, mi vemo, da On — Bog — je velik nad vse.“

Na Nemškem se semeniša zopet začenjajo polniti, tako n. pr. v Trier-u. V Metz-u se ima, kakor v Strasburgu, pričeti katoliško semeniše; podlaga k temu bode kaci 15 učencev iz privatne deške naprave č. g. Dufoura. V Freiburgu je le 12 bogoslovcev; pred kulturno borbo jih je bilo 40 počéz.

Belgija se pogrezuje v sramotno sužnjost, odkar liberalstvo gospoduje. Županom se naklada, da naj bodo ogleduhi in ovaduhi nad duhovni. Eden županov pa je dotično tablico nazaj poslal z opombo: „Ako se vladnemu svetovalcu pozdí belgiške župane spremeniti v „špijonske hlapce“, se jaz taki nalogi odpovém, tako globoko se nikoli ne bom zavergel. Blagovolite justicministru povedati, kar sem rekel.“

Francosko. Francozi zdaj vidijo, kam so jih pripravili ničvredni Gambetti in drugi framasonski zanikarježi. „Črna derhal“ se imenujejo, ki so v Montceani-les-Mines-u eno cerkev kviško vergli in ravsuli, ki križe, cerkve in vse skrunijo, kar je katoličanom sveto. Vlada jih je v začetku bolj podpirala kot ustavljala in še le ko je bilo prepozno, je jela zapirati mlade potepuhe, in jih pred sodnije goniti. V Lionu, v Amiens-u, celó v Parizu se kažejo reči, ki dajejo misliti, da so početniki v zvezi s „črnim tolovajstvom“. V Lionu so en dan (v nedeljo) na dvéh krajih, kjer je bilo zbranih veliko ljudi, črni tolovaji dinamične bombe med-nje vergli, ki so se razletele in več ljudi razmesarile in ranile; v Amiens-u je bilo pet pogoriš v štirih tednih, in veliko enacega. To je sad nove izreje brez Boga, sad ločitve šole od Cerkve, sad zatiranja duhovnih váj, spovedi, obiskovanja sv. maše itd. pri mladini. Republikanska vlada je vse storila, da bi ljudstvu vero in Boga iz serca iztergala, in — zdaj zgodaj je začela žeti, kar je sejala in še seje!

Amerikanske novice. Sovražniki na višavi. V Misikotu na Viskonsinskem je bil pred nekaterimi dnevi kmet Albert Kaiser z otroci na polji. Kar neprevidoma se velik plešast jastreb spusti na naj mlajšega otroka, da bi ga odnesel. Oče prileti in roparja odpodi; vendar pa je bil jastreb otroka že hudo okljeval in ranil.

Strah je nevaren. V okrajini Grand-Rapids je nedavno žena Pek jagode brala; kar zagleda sebi nasproti črnega medveda, katerega se je tako prestrašila, da se je omedlevši zgrudila. Ko se je zopet zavedila, vidi, kako medved lepo zlagoma zoblje njene jagode, za njo se pa še zmeni ne, in je lahko mirna šla domú. Strah pa jo je bil tako pretresel, da je dva dni potem umerla.

Draga cerkev. V Novem Jorku je bila v tretjo stoletnico sv. Terezije, 15. oktobra, posvečena cerkev sv. Terezije. Za to cerkev je bil poslednjih 6 let do čistega izplačan dolg: 120.000 dolarjev, čez 240.000 goldinarjev.

Kaj žganje stori! V Klarksburški okrajini v Virginiji je kmet Jan. Bogges ubil svojo ženo in svojo 13letno hčer. Bil se je zmešal od preobilnega žganja, ki ga je pil; žena in hči se hočete iztergati očetu in iti od hiše, on pa je popadel železno kuhinjsko orodje in je obé pobil. Drugi otroci so se bili poskrili. Gerdega dedca so našli pijanega v hiši. Streznjen ni hotel o vsem tem nič vediti.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

13. listopada. S. Stanislav Kostka spr. — 14. S. Serapijon m. — 15. S. Leopold. — 16. S. Otmar. — 17. S. Gregorij čudodelnik. — 18. S. Evgenij spr. — 19. Petindvajseta nedelja po Bink. S. Lizabeta kr.

Zahvale:

Št. 114. Bila sem leto in dan tako hudo na nogi bolna, da sem mogla le v postelji ostajati, in natorne zdravila niso pomagale, začela pa sem se priporočati Naši ljubi Gospéj, sv. Deodatu, sv. Jožefu itd. in vživati lurško vodo, in kmali potem se mi je zboljšalo ter že zamorem hoditi, zdaj tudi že brez palice. Bog bodi vekomaj hvaljen, češena N. lj. G. in svetniki Božji.

V Ljubljani, 5. listopada 1882. M. Š.

Št. 115. Že več časa sem bolehal in mi je bilo že prav hudo, priporočila pa sem se v priprošnjo N. lj. Gospéj presv. Serca z oblubo, če ozdravim, naznaniti zahvalo po „Zg. Danici“; torej se zdaj naj priserčniše zahvaljujem Bogu in Naši ljubi Gospéj presv. Serca, in vsem, kateri so s svojo molitvijo mi kaj k temu pripomogli, ker sem zdaj skorej popolnoma zdrava.

V Ljubljani, 7. listopada 1882. M. B.

V molitev priporočeni:

Gospod se priporoča N. lj. G. za pomoč v dušnih potrebah in hudih skušnjavah. Ako bo uslišan, hoče v „Dan.“ naznaniti. — Sestro priporoča sestra v več težavah za pomoč. — Bolna za posebno pomoč N. lj. G.

Opomini k modrosti.

(Is bukev Sirahovih, iz XL. pog.)

13. listopada. Veliko težav je vsim ljudém prisojenih, in težek jarem leži nad Adamovimi otroci od dne njih rojstva do dne njih pokopa.

14. Njih (ljudí) misli in skerbi serca so obrnjene v premišljevanje prihodnosti in v dan smerti.

15. .... smert, prelivanje kervi, prepir in meč, stiskanje, lakota in zatiranje in šibe: vse to je napravljeno za hudobneže, in zavoljo njih je bil prišel potop.

16. Vsaka podkupnina in krivica preide (nima téka); zvestoba pa ostane vekomaj.

17. Premoženje krivičnih posahne kakor potok, in se zgubi kakor velik grom v dežji.

18. Kadar on (krivični sodnik) svojo roko odpira, se veseli; toda poslednjič hudodelniki vendar le skopernijo. (Z veseljem odpirajo svojo roko podkupljeni, ko darove prejemajo; toda taki krivičniki bodo z zemlje potrebljeni.)

19. Mlajši hudobnik ne poganjajo veliko odrastikov; zakaj nečiste korenine verh skale ropotajo. („Nečiste“, trohle korenine ropotajo verh proda, ker jih solnce posuší. Pomen: Otroci hudobnih staršev ne bodo imeli dobrih otrók. Kakor iz slabe, trohle korenine ne zraste zdravo, dobro drevo; ravno tako tudi iz slabih, spačeni staršev ni upati dobrih otrók.)

Listek za raznoterosti.

Pn. g. dr. Lenart Klofutar, častni kanonik, vodja bogoslovskih nauk in profesor, člen deželnega šolskega sveta itd., je prejel viteški križ Franc-Jožefovega reda. Bog daj srečo!

Življenje Dobrilo. Društvo sv. Jeronima v Zagrebu je izdalo življenjepis ranjcega škofa Dobrila. Spisal ga je Cvetko Rubetič.

V Terstu se je praznik sv. Justa, mestnega patrona, uni teden prav slovesno obhajal. Milgsp. škof dr. Glavina so v stolni cerkvi imeli sv. mašo z veliko azistenco in po maši so sami pridigali. Pričujoč je bil župan in mnogo mestnih odbornikov, občinstva pa v cerkvi in pri cerkvi 7000—8000 ljudi. Med službo božjo se je streljalo s topovi na gradu. — Na pokopališe k sv. Ani je o Vsih-Svetih romala ogromna množina ljudstva iz vsih stanov. („Edin.“)

Die heil. Comunión. Ihre Philosophie, Theologie und Praxis. Von John. Bern. Dolgairus, Orat. d. heil. Phil. Ner. Iz Angleškega. — 482 str., cena 2 gl. 16 kr. v katol. bukvarni. Knjiga za učence, globokomisleče, prav pripravna zvikišati ljubezen in češenje do najsv. skrivnosti.

Briefe über das Fegfeuer, von einem alten Benediktiner an seinen Neffen. Regensburg, New-York und Cincinnati. Pustet 1883; 131 str., cena 30 kr. v katoliški bukvarni. — Izdajatelj pravi, da gotovo ni lahko kdo bral teh pisem o dušah v vicah, da bi ne bil kdjanski pomoči v tolažbo duš v vicah na novo spodbujen. Precej v začetku prvega pisma pravi stari redovnik: „Ni veliko pobožnost, ki bi bile najsvetejšemu Jezusovemu Sercu tako ljube, ki bi obilnost Božjih milost na zemlji tako lepo obračale, nam samim toliko koristile in tako posebno poživljale trume naj blažih in naj bolj zapušeni duš, ki so k temu še neizrečeno hvaležne, kakor je pobožnost in zadostvovalna ljubezen v pomoč in tolažbo ubozih duš v vicah.“

Na Reki je od 27. do 28. okt. strahovit vihar v obliči mesta razdjal večih in manjših bark 6 in veliko čolnov, ter se bojé, da je tudi veliko ljudi utonilo. Tudi na južnem Francoskem so bili ravno tisti čas grozni viharji in več ljudi je končanih. 30. okt. pa so grozni viharji ob južnih in severnih bregovih španjake dežele več bark potopili.

Pri volitvi poslanca za državni zbor v Ljubljani se je vdeležila samo národna stranka; toraj je bil enoglasno izvoljen g. P. Grasselli s 515 glasovi.

V Kamniku je 3. t. m. umrl č. gosp. benefic. A. Balant. R. I. P.

V Travniku bosenski je šel 20. okt. v službo in tako rekoč v misijon k čast. oo. jezuitom Janez Bajic, dose-danji cerkvenik in merliški oskerbnik v ljubljanski bolnišnici, po domačiji Štajerec. — Č. o. Aleksander Hofer od onod poterjuje, da je prejel po omenjenem J. Bajcu poslanih 10. gl. za gimnazijo v Travniku in 5 gl. za ubožno cerkev sosednjega g. župnika.

Kristjani varite se vraž! Med ljudmi je polno malih knjižic, listkov in papirčkov, na katerih so prav čudne reči popisane, ki so pa smertne vraže. Marsikteri pohišni kramarji dajejo take čisto neverjetne, izmišljene in vražne reči tiskati, da s njimi dobiček delajo. Že večkrat smo svarili zoper take sleparstva in zopet svarimo, ker v kratkem so nam zopet enake reči v roke prišle. Navadno take slepila obetajo, da tisti, ki ta papirček pri sebi ima, ki to in to opravlja itd., ne pride v pekel, ne v vice, da njegova smert bo imela tako vrednost, kakor da bi bil za vero kri prelil, da ne bo nesrečne smerti storil, da ne bo kužnih bolezni pri hiši, da ga ne bo strela zadela, da ne bo nesrečnega poroda itd. Pa take sleparije tudi terdijo, da bodo od Boga prekléti, kateri bi takim vražam nasprotvali, da bi se ne razširjale; kateri pa jih bodo razširjali, da jim bodo odpušeni vsi grehi itd. — Ena tacih goljufij ima na čelu podobo križanega Jezusa in pa slepilo, da je prepis pisma, katero je bilo najdeno pri božjem grobu v Jeruzalemu, hranjeno od sv. Očeta in cesarja Karola II v srebernih skrinjah itd. — Kakor smo rekli, tacih laž in sleparij je prav veliko raztrošenih med ljudmi. Komur enake čudne in neverjetne reči v roke pridejo, naj vé, da se zoper prvo in drugo Božjo zapoved pregreši, ako jih veruje in razširja. Pokaže naj jih svojemu duhovnemu pastirju, pri katerem bo resnico zvedil. In kjer goljufi tudi večji bukve in razne soperverske reči tro-sijo, naj se vselej pogleda, če so reči poterjene od v. č. škofijstva.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Celsissimus 20 gold. — Č. g. župnik Janez Kapuz 2 gold. — Č. g. duhovni pastir Fr. Tavčar 3 gl. — Dobrotnik iz Str. 1 gl. — Z Brezovice č. g. P. 5 gl. — Neimenovana 50 kr. — Neimen. 2 gld. — Č. g. župnik Tom. Kajdiž 2 gld. — Neimen. 1 gl. — Č. g. župnik Fr. Rihar 10 gl. — Neimenovan 10 gld. — Č. g. K. 1 gl. — Gospá G. 1 gl. — Neimenovan 10 gld. — Č. g. Fr. Boncelj 3 gld. — Z Dobrove po č. g. župniku J. Babniku 11 gl. 38 kr. — Č. g. župnik J. Dolžan 1 gl. — Č. g. Šim. Ažman 10 gl. — G. K. P. 5 gl. — Č. g. župnik Janez Volčič 100 gld.

Za pogorelce v Cerovcu v Stopiški fari: Neimenovan 5 gl. — Brezovški farani po č. g. župniku J. Potočniku 5 gld. — Z Dobrove po č. g. župniku 5 gl.

Za pogorelce pri sv. Magdaleni nad Idrijo: Neimenovan 5 gold. — Brezovški farani po č. g. župniku J. Potočniku 5 gl. — Iz Žalske župnije po č. g. župniku Lovr. Urbaniju 6 gl. — Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gl. — Z Dobrove po č. g. župniku J. Babniku 5 gl. — Z Ihana po č. g. župn. J. Dolžanu 9 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Brezovški farani po č. g. župniku J. Potočniku 5 gld. —

Stara Loka po preč. g. dekanu M. Kožuhu 22 gl. 73 kr. — Iz spodnje Idrije po č. g. župniku M. Horvatu 3 gl. — Neimenovan 50 gold. — Z Ihana po č. g. župn. J. Dolžanu 3 gl. — M. duhoven 1 gl.

Za hišo katoliških rokodelskih pomočnikov v Ljubljani: Oddano pri preč. g. J. Gnjezdu: Neimen. 20 gl. — Preč. g. uršul. spoved. M. Jeriha 5 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Po č. P. Jožefu 1 gl. — Iz Dolenje vasi 11 gl. — Neža Hudovernik 20 kr.

Za obgrobnico † Jan. Stritarja: Mil. gospod stolni prošt Jožef Zupan 2 gl.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Mil. gosp. stolni prošt Jožef Zupan 25 gold. — Pn. g. kan. Henr. pl. Pavker 5 gld. — Pn. g. kan. Andr. Zamejic 12 gld. — Neimenovana 5 gld. — Brezovški farani po č. g. župniku J. Potočniku 12 gl. — Pn. g. stolni dekan J. Volc 6 gl. — Z Dobrove po č. g. župniku J. B. 5 gl.

Za Marijino sirotišnico g. kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Pn. g. stolni dekan J. Volc 20 gl. — Brezovški farani po č. g. župniku J. Potočniku 5 gl. — Z Dobrove po č. g. župniku J. B. 5 gl. — J. K. 2 gl.

Za misijon č. g. Val. Lah-a v Bosni: Pn. g. stolni dekan J. Volc 20 gl.

Za Bosno: Č. gsp. župnik Bl. Petrič iz Blagovice rudeč mašni plajš.

Za sv. Očeta: Z Dobrove po č. g. župniku J. Babniku 24 gold. — Brezovški farani po č. g. župniku J. Potočniku 5 gl. — Č. g. D. Brodnik 1 velik križavec.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Fr. Perpar 10 gl. (oddano pri vodstvu). — Pn. g. stolni dekan J. Volc 20 gl. — Iz Žalske župnije po č. g. župniku Lovr. Urbaniju 8 gl. 98 kr. — Brezovški farani po č. g. župniku J. Potočniku 5 gl. — Neimenovan 10 gl. — Č. g. župnik Fr. Porenta 3 gl. — Iz Borovnice 7 gl. — Z Ihana po č. g. župniku 3 gl. — Karol Pogačar 40 kr.

Za bulgarski katol. misijon v Adrianopolu: Pn. g. stolni dekan J. Volc 20 gl. — J. K. 3 gl. (Ravno ta za ss. maše za duše v vicah 10 gl.)

Za usmiljene Sestre v Adrianopolu: G. Jož. Ožura 2 gld.

Za vstanovo semeniša in bolnišnice v Filipopolji: Pn. g. stolni dekan J. Volc 5 gl.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Pn. g. stolni dekan J. Volc 20 gl.

Za afrikanski misijon: Iz spodnje Idrije po č. g. župniku M. Horvatu 4 gl. — Po č. g. župniku Al. Koširju 6 gl. 50 kr. — Iz Vodice po č. g. župniku Tom. Kajdižu 4 gl. — Brezovški farani po č. g. župn. J. Potočniku 5 gl. — Neimenovan 5 gl. — Č. g. D. Brodnik 1 velik tolar. — L. Velkaverh 1 gld. — Liza Žigman 1 gl. — Č. g. župnik A. Golobič 1 gl.

Za misijone v Kini: Neimenovan 5 gl.

Za uboge stiskane misijonarje v Egiptu: G. Jož. Ožura 3 gl. (verh tega 40 kr. „naj bolj potrebnim“).

Za naj potrebniji misijone: Z Ihana po č. g. župniku J. Dolžanu 7 gl. 20 kr.

Za bratovščino sv. Leopolda: Č. g. župnik A. Golobič 1 gl.

Za francosko bratovščino za verne duše v vicah: Z Brezovice 5 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Mnogim gg.: Odgovor se ni godán. — G. S.: Za to pot prepozno toraj prih. Preserčna hvala za vse in bratovski pozdrav! — G. V. K.: Ker je za zdaj v tem oziru poskerbljeno, toraj drugi pot. Hvala!